

Perheasema & palkkaura: Mitä
väittää teoria? Mitä vastaa
empiria?

Perhevapaiden palkkavaikutukset
–seminaari 8.11.2006

Taustaa

- Lasten vaikutus naisten ja miesten palkkauraan epäsymmetrinen
- Perheaseman merkitys sukupuolten palkkaerojen taustalla vaikuttavana tekijänä kasvanut monissa maissa
- Taloustieteellinen tutkimus koskien perheaseman yhteyttä palkkauraan suhteellisen vähäistä

Esityksen rakenne

- Keskustelua talousteorian tarjoamista selityksistä perheaseman ja palkkojen väliselle yhteydelle
- Katsaus empiiriseen tutkimukseen
- Keskustelua jatkotutkimusaiheista

Talousteoria, perheasema & palkkaura

- Inhimillisen pääoman teoria
 - Työkokemus
 - Tietojen ja taitojen rapautuminen urakatkon aikana
 - Perhevelvoitteet ja työntekijän tuottavuus
- Kompensoivien palkkaerojen teoria
 - Trade-off palkkojen ja työn ei-rahallisten piirteiden välillä

Talousteoria, perheasema & palkkaura

- Etsintäteoria
 - Työsuhteiden laadussa heterogeenisyyttä
 - Perheaseman merkitys työnetsinnän kannalta
- Diskriminaatio
 - Preferensseihin pohjautuva diskriminaatio
 - Tilastollinen diskriminaatio
- Näennäinen korrelaatio
 - Havaitsematon heterogeenisyys
 - Syy-seuraussuhteen suunta

Empiirinen tutkimus

- Inhimillisen pääoman teoria
 - Työkokemus tärkeä selittävä tekijä (esim. Hill 1979; Korenman & Neumark 1992)
 - Inhimillisen pääoman rapautumisesta perhevapaan aikana jossain määrin evidenssiä (esim. Nielsen 2004)
 - Tuottavuus & perheasema
 - Epäsuora lähestymistapa: miten lasten palkkavaikutukset vaihtelevat koulutuksen ja ammattiaseman mukaan? Tulokset ristiriitaisia (vrt. esim. Waldfogel 1997, Budig & England 2001 ja Nielsen ym. 2003)

Empiirinen tutkimus

- Kompensoivat palkkaerot
 - Osa-aikatyön merkitys: selittää vähän (esim. Waldfogel 1997) tai ei ollenkaan (esim. Joshi ym. 1999) perheellisten naisten heikosta suhteellisesta palkka-asemasta
 - Julkinen vs. yksityinen sektori: julkisella sektorilla lasten negatiivinen yhteys naisten palkkoihin pienempi kuin yksityisellä sektorilla (esim. Nielsen ym. 2003; Hardoy & Schone 2004)
- Etsintäteoria
 - Työmarkkinaliikkuvuutta ja sen merkitystä palkkauran kannalta ei ole tutkittu perheaseman mukaan
 - Naisten ja miesten välillä havaittu eroja liikkuvuuden tuotoissa ja liikkuvuuden motiiveissa (esim. Loprest 1992; Manning 2003)

Empiirinen tutkimus

- Diskriminaatio
 - Perinteinen lähestymistapa: estimoidaan palkkayhtälöitä käyttäen tuottavuutta kuvaavia muuttujia ja tulkitaan selittämätön osa palkkaerosta kahden työntekijäryhmän välillä diskriminaatioksi
 - Kvantiiliregressioiden hyödyntäminen – ei toistaiseksi käytetty lasten palkkavaikutuksia käsittelevässä kirjallisuudessa
- Näennäinen korrelaatio
 - Havaitsemattoman yksilökohtaisen heterogeenisyyden kontrollointi paneelimenetelmin tärkeää, mutta ei selitä kokonaan lasten negatiivista korrelaatiota naisten palkkojen kanssa (esim. Korenman & Neumark 1992; Anderson ym. 2003)
 - Endogeenisyysongelmasta ei selkeää näyttöä (esim. Gronau 1988; Waldfogel 1995; Nielsen ym. 2003)

Yhteenveto ja jatkotutkimuksesta

- Lasten yhteys äitien palkkauraan säilyy tyypillisesti työkokemuksen, osa-aikatyön, työnantajasektorin ja havaitsemattoman heterogeenisyyden kontrolloimisen jälkeenkin
- Jatkotutkimus
 - Työhön liittyvät piirteet
 - Äitiys ja työntekijän tuottavuus
 - Perheasema ja työntekijän liikkuvuus
 - Tutkimuksen laajentaminen Yhdysvaltojen ja Iso-Britannian ulkopuolelle